

Zeszyty Naukowe Wydziału Ekonomicznego
Uniwersytetu Radomskiego
im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
Studia Ekonomiczne, Prawne i Administracyjne
Zeszyt nr 2 (2024)
DOI <https://doi.org/10.24136/sepia.2024.005>

Aneta Bilka¹

ANALIZA ZDOLNOŚCI KONKURENCYJNEJ DANII W OKRESIE 2015-2022

Streszczenie

Celem artykułu jest analiza i ocena zdolności konkurencyjnej Danii w latach 2015-2022. W niniejszej publikacji przedstawiono definicję międzynarodowej konkurencyjności gospodarki i zdolności konkurencyjnej oraz czynniki je determinujące. Omówiono także mierniki zdolności konkurencyjnej. Ponadto dokonano ogólnej charakterystyki gospodarki Danii, jej sytuacji makroekonomicznej oraz oceniono jej zdolność konkurencyjną na podstawie rankingów konkurencyjności.

Słowa kluczowe: konkurencyjność międzynarodowa, zdolność konkurencyjna, Dania.

WSTĘP

Międzynarodowa konkurencyjność to pojęcie oznaczające zdolność danego kraju do rozwoju gospodarczego oraz umacniania swojej pozycji na rynkach światowych. Z konkurowaniem gospodarek wiąże się osiąganie wyższych dochodów oraz poprawa standardu życia obywateli, dlatego ważne jest dążenie do poprawy zdolności konkurencyjnej. Można ją ocenić analizując sytuację makroekonomiczną państwa oraz korzystając z raportów konkurencyjności opracowanych przez instytucje międzynarodowe.

Celem niniejszej pracy jest analiza i ocena zdolności konkurencyjnej Danii w okresie 2015-2022.

---

¹ Studentka I roku studiów II stopnia, Kierunek: Finanse i rachunkowość, Wydział Ekonomii i Finansów, Uniwersytet Radomski im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, e-mail: 110898@student.urad.edu.pl.

1. TEORETYCZNE ASPEKTY KONKURENCYJNOŚCI I ZDOLNOŚCI KONKURENCYJNEJ

1.1. Pojęcie konkurencyjności i zdolności konkurencyjnej gospodarki

Pojęcie konkurencyjności w uproszczeniu oznacza umiejętność konkurowania, czyli działania i przetrwania w konkurencyjnym otoczeniu². Istnieje wiele definicji konkurencyjności odnoszących się do gospodarki. Przez konkurencyjność gospodarki można rozumieć zdolność danego kraju do osiągnięcia bogactwa większego niż konkurenci na światowym rynku³. Międzynarodową konkurencyjność można definiować również jako zdolność danego państwa do wytwarzania i sprzedaży na zagranicznych rynkach dóbr i usług, które są lepsze i tańsze od tych oferowanych przez inne kraje⁴. Natomiast Światowe Forum Ekonomiczne określa to pojęcie jako zbiór instytucji, polityk oraz czynników determinujących poziom produktywności gospodarki, który wyznacza poziom dobrobytu, jaki gospodarka może osiągnąć⁵.

Szeroko rozumiana konkurencyjność międzynarodowa gospodarki jest pojęciem złożonym. Dlatego współcześnie podejmuje się próbę formułowania jej wielocłonowych definicji. Ich istota sprowadza się przeważnie do wyodrębnienia poziomów konkurencyjności⁶. Według raportu Sachverständigenrat „Erfolge im Ausland-Herausforderungen im Inland” wyróżnić można trzy koncepcje konkurencyjności międzynarodowej. Pierwsza odnosi się jedynie do konkurencji na poziomie przedsiębiorstw. Nie dotyczy ona gospodarek narodowych. Druga koncepcja oparta jest na zdolności do sprzedaży produktów konkurując na rynkach międzynarodowych. Warto dodać, że na przewagę konkurencyjne przedsiębiorstw wpływ mają ogólne warunki makroekonomiczne w kraju macierzystym, do których należą np. system podatkowy, infrastruktura publiczna czy jakość systemu edukacji. Natomiast zgodnie z trzecią koncepcją, konkurencyjność międzynarodową utożsamia się ze zdolnością kraju do ciągłego podnoszenia standardu życia obywateli i trwałego osiągnięcia dochodów na jak najwyższym poziomie⁷.

Międzynarodowa zdolność konkurencyjna jest jedną ze składowych pojęcia międzynarodowej konkurencyjności. Według J. W. Bossaka może być ona interpretowana

² M. Gorynia, *Teoretyczne aspekty konkurencyjności*, w: M. Gorynia, E. Łązniewska (red.), *Kompendium wiedzy o konkurencyjności*, PWN, Warszawa 2009, s. 50.

³ F. Adamczuk, T. Szelağ, *Międzynarodowa konkurencyjność przedsiębiorstw i gospodarek*, [w:] J. Rymarczyk (red.), *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, PWE, Warszawa 2010, s. 277.

⁴ A. Budnikowski, *Ekonomia międzynarodowa*, wyd. V, PWE, Warszawa 2021, s. 34.

⁵ World Economic Forum, *The Global Competitiveness Report 2017-2018*, s. 11, dostępny w: <https://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf> [dostęp: 16.02.2024 r.].

⁶ J. Misala, *Międzynarodowa zdolność konkurencyjna i międzynarodowa konkurencyjność gospodarki narodowej. Podstawy teoretyczne*, Politechnika Radomska, Radom 2007, s. 25.

⁷ *Erfolge im Ausland-Herausforderungen im Inland. Jahresgutachten 2004/2005*, Sachverständigenrat, Wiesbaden 2004, s. 350-352, dostępny w: <https://www.sachverstaendigenrat-wirtschaft.de/publikationen/jahresgutachten.html> [dostęp: 16.02.2024 r.].

jako zdolność do rywalizacji o korzyści wiążące się z udziałem państwa w międzynarodowym podziale pracy⁸. Jest to szerokie pojęcie, które definiuje się również jako długoterminową zdolność gospodarki narodowej do radzenia sobie z konkurencyjnością międzynarodową⁹. Obejmuje ono nie tylko uzyskiwane przez dane państwo wyniki ekonomiczne, ale przede wszystkim skoncentrowane jest na potencjale rozwojowym gospodarki danego kraju, który kształtowany jest przez zestaw różnorodnych czynników determinujących poprawę konkurencyjności w przyszłości¹⁰.

Wysoki poziom zdolności konkurencyjnej osiągany jest przez gospodarki cechujące się:

- a) efektywnością gospodarowania na wysokim poziomie;
- b) stabilnością, rozumianą jako zdolność do utrzymania się w określonych granicach;
- c) zdolnością adaptacyjno-innowacyjną, czyli przystosowaniem się systemu do zmian w otoczeniu i wpływów zewnętrznych w jak najkorzystniejszy sposób;
- d) elastycznością wewnętrzną, która umożliwia szybkie wzajemne dostosowanie się elementów jego wewnętrznej struktury bez ponoszenia znacznych kosztów¹¹.

1.2. Czynniki determinujące zdolność konkurencyjną kraju

W ujęciu makroekonomicznym o międzynarodowej zdolności konkurencyjnej decydują czynniki takie jak:

- a) kondycja systemu społeczno-ekonomicznego;
- b) zasoby i wydajność podstawowego czynnika wytwórczego, do którego należą ludzie oraz ich umiejętności i zdolności;
- c) zasoby, poziom rozwoju oraz efektywność wykorzystywania wiedzy technicznej;
- d) zasoby i skuteczność wykorzystania kapitału rzeczowego;
- e) zasoby i efektywność zużycia surowców naturalnych¹².

⁸ J. Misala, *Międzynarodowa konkurencyjność gospodarki narodowej*, PWE, Warszawa 2011, s. 77.

⁹ S.I. Bukowski, A. Hyz, *The linkage between entrepreneurship, competitiveness, innovativeness, and economic growth- theoretical approach*, [w:] S.I. Bukowski, A. Hyz, M.B. Lament (red.), *Competitiveness and economic development in Europe. Prospects and challenges*, Routledge, Abingdon 2021, s. 8.

¹⁰ D. Brzęczek-Nester, *Ocena międzynarodowej konkurencyjności polskiej gospodarki według wybranych rankingów konkurencyjności*, „Zeszyty Naukowe Dolnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Techniki w Polkowicach. Studia z nauk społecznych”, 2015, nr 8, s. 126, dostępny w: <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.cejsh-ef0dc90b-c33b-482f-a599-479c75a3d3c8> [dostęp: 16.02.2024 r.].

¹¹ B.L. Ślusarczyk, *Międzynarodowa pozycja konkurencyjna Polski*, CeDeWu, Warszawa 2011, s. 44.

¹² B.L. Ślusarczyk, *Międzynarodowa pozycja konkurencyjna...* op. cit., s. 49.

Duże uznanie wśród badaczy konkurencyjności międzynarodowej gospodarek zyskała uzupełniona przez J. H. Dunninga teoria M. E. Portera, która wskazuje na determinanty zdolności konkurencyjnej¹³. Rozważania obu autorów dotyczą kształtowania się przewag konkurencyjnych nie tylko na poziomie przedsiębiorstw, ale i całej gospodarki narodowej. Według Portera i Dunninga na międzynarodowym rynku konkurują ze sobą przedsiębiorstwa, które w pewnym stopniu wykorzystują warunki współtworzone w ich krajach macierzystych¹⁴. Do tych warunków zalicza się: wyposażenie w czynniki wytwórcze, politykę gospodarczą państwa, kształtowanie się struktury i wielkości popytu, powiązania pomiędzy różnymi gałęziami przemysłu oraz międzynarodową działalność gospodarczą WKT, czyli wielkich korporacji międzynarodowych, które działają na terytorium danego kraju i poza jego granicami. Determinanty te są określone mianem „rozwinętego diamentu Portera”. Mogą się one wzajemnie osłabiać lub wspomagać. Optymalna sytuacja występuje, gdy międzynarodowa konkurencyjność jest łącznie pozytywnie współdeterminowana przez wszystkie te czynniki. Według Portera koncepcja „diamentu” w pełni nie wyjaśnia źródeł przewag konkurencyjnych. Aby teoria była kompletna należy uwzględnić dwa dodatkowe czynniki – szanse (np. odkrycie, wynalazek, przełom technologiczny) oraz politykę gospodarczą rządu¹⁵.

1.3. Mierniki zdolności konkurencyjnej

Aby ocenić międzynarodową konkurencyjność gospodarki, określa się jej zdolność lub pozycję konkurencyjną. Istnieje wiele metod pomiaru międzynarodowej konkurencyjności gospodarki narodowej. Determinanty, które określają poziom konkurencyjności poszczególnych państw są przedmiotem analiz nie tylko wielu badaczy, ale również i ośrodków międzynarodowych, takich jak np. Międzynarodowy Instytut Rozwoju Zarządzania (IMD). Instytut ten wyniki swoich badań publikuje w corocznych raportach obejmujących kilkadziesiąt krajów. Bank Światowy także sporządza coroczne raporty Doing Business, w których analizuje warunki prowadzenia działalności gospodarczej w poszczególnych państwach. Miarą zdolności konkurencyjnej jest również, będący syntetyczną miarą jakości życia w danym kraju, Wskaźnik Rozwoju Społecznego (HDI). Natomiast do najbardziej kompleksowych rankingów międzynarodowej konkurencyjności gospodarek zalicza się publikowany przez Światowe Forum Ekonomiczne *The Global Competitiveness Report*¹⁶.

¹³ Ibidem.

¹⁴ A. Kosztowniak, *Ekspansja korporacji transnarodowych w latach 1990-2013*, „Gospodarka Narodowa. The Polish Journal of Economics”, 2015, nr 6 (280), s. 107, dostępny w: http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element/doi-10_33119_GN_100833 [dostęp: 16.02.2024 r.].

¹⁵ B.L. Ślusarczyk, *Międzynarodowa pozycja konkurencyjna...* op. cit., s. 50-51.

¹⁶ E. Molendowski, *Międzynarodowa pozycja konkurencyjna gospodarki – Polska na tle państw Grupy Wyszehradzkiej w okresie poakcesyjnym*, „Studia i Prace Wydziału Nauk

Poza rankingami konkurencyjności opracowywanymi i publikowanymi przez ośrodki międzynarodowe do oceny zdolności konkurencyjnej wykorzystuje się różne mierniki, które często bazują na wskaźnikach ogólnego rozwoju gospodarczego. Do takich mierników zaliczyć można wskaźniki tzw. magicznego pięciokąta stabilizacji makroekonomicznej. Stanowi on próbę analizy i syntezy głównych elementów procesu stabilizacji makroekonomicznej, do której należą: stopa bezrobocia, stopa inflacji, stopa wzrostu gospodarczego, udział deficytu finansów publicznych w PKB czy udział deficytu obrotów bieżących w PKB¹⁷.

2. GOSPODARKA DANII

2.1. Ogólna charakterystyka gospodarki Danii

Królestwo Danii zalicza się do grupy państw nordyckich. Kraj ten położony jest na Półwyspie Jutlandzkim oraz otaczających go wyspach i zajmuje powierzchnię 43069 km² (terytoria zależne- Wyspy Owce i Grenlandia zajmują kolejno: 1399 km² i 2175680 km²). Prawie połowę terytorium tego państwa stanowią wyspy. Dania graniczy ze Szwecją i Niemcami¹⁸. Stolicą tego kraju jest Kopenhaga.

Dania to kraj nizinny. Największą zamieszkaną i zagospodarowaną duńską wyspą jest Zelandia. Jej powierzchnia wynosi ponad 7 tys. km². Jest to obszar upraw rolniczych oraz intensywnej hodowli. Klimat Danii, dzięki oddziaływaniu Prądu Zatokowego, nadmorskiemu położeniu i braku wzniesień, jest znacznie łagodniejszy niż na europejskich terenach o zbliżonej szerokości geograficznej¹⁹.

Od 5 czerwca 1849 r. Dania jest monarchią konstytucyjną. W latach 1972-2024 królową Danii była Małgorzata II, po jej abdykacji królem został jej najstarszy syn – Fryderyk. W tym kraju obowiązuje trójpodział władzy, z podziałem na władzę ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Władzę ustawodawczą sprawuje jednoizbowy parlament (Folketing). Natomiast władza wykonawcza sprawowana jest przez rząd, który formowany jest przez zwycięską partię polityczną lub koalicję partii. Z kolei władza sądownicza sprawowana jest przez niezawisłe i niezależne sądy²⁰.

Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego”, 2017, nr 49, s. 154-155, dostępny w: <https://wnus.usz.edu.pl/sip/pl/issue/397/article/7132/> [dostęp: 16.02.2024 r.].

¹⁷ J. Misala, *Mierniki konkurencyjności gospodarki: aspekty teoretyczne i wnioski dla Polski*, „Zeszyty Naukowe. Szkoła Główna Handlowa. Kolegium Gospodarki Światowej”, 2002, nr 12, s. 12- 13, dostępny w: https://bazhum.muzhp.pl/media/files/International_Journal_of_Management_and_Economics/International_Journal_of_Management_and_Economics-r2002-t12/International_Journal_of_Management_and_Economics-r2002-t12-s8-33/International_Journal_of_Management_and_Economics-r2002-t12-s8-33.pdf [dostęp: 16.02.2024 r.].

¹⁸ M. Grzybowski, *Dania. Zarys systemu ustrojowego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2017, s. 7, dostępny w: <https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/handle/item/52237> [dostęp: 12.02.2024 r.].

¹⁹ Ibidem, s. 7-10.

²⁰ Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, gov.pl, Informator ekonomiczny, dostępny w: <https://www.gov.pl/web/dania/informator-ekonomiczny> [dostęp: 12.02.2024 r.].

W Danii obowiązującą walutą jest korona duńska (DDK). W dniu 12.02.2024 r. średni kurs korony duńskiej do innych walut wynosił według Danske Bank: 1 EUR = 7,46 DDK oraz 1 USD = 6,92 DDK²¹.

Dania jest członkiem m.in.: Unii Europejskiej, Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO), Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), Światowej Organizacji Handlu (WTO), Komitetu ds. Rozwoju, Europejskiej Konferencji Ministrów Transportu, Agencji Energii (IEA), Agencji Energii Nuklearnej (NEA), Rady Państw Morza Bałtyckiego z siedzibą w Sztokholmie, Rady Nordyckiej. Jest również krajem założycielskim Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)²².

W latach 2015-2022 liczba ludności Danii wynosiła ok. 6 mln i wykazywała tendencję wzrostową. Warto dodać, że ponad 815 tys. osób (ok. 14%) zamieszkujących Danię pochodzi spoza tego kraju, w tym ponad 520 tys. to imigranci i ich potomkowie z krajów Azji, Afryki i Bliskiego Wschodu²³. Dania to kraj o średniej gęstości zaludnienia. W 2021 r. wynosiła ona 146 osób na km². W latach 2015-2022 miała ona tendencję wzrostową ze względu na rosnącą liczbę ludności.

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli 1, w okresie 2015-2019 wartość duńskiego PKB zarówno w USD z 2015 r., jak i według parytetu siły nabywczej (w USD z 2017 r.), charakteryzowała się tendencją rosnącą. W latach 2019-2020 na skutek pandemii koronawirusa PKB, podobnie jak w wielu innych państwach, spadł. W kolejnych latach można było zaobserwować jego wzrost.

Tab. 1. Dane ogólnogospodarcze dla Danii w okresie 2015-2022

Lata	Liczba ludności	Gęstość zaludnienia (os. na km ²)	PKB (\$ z 2015 r.)	PKB, PPP (\$ z 2017 r.)	HDI
2015	5682484	142,09	302673070846,86	300614454530,98	0,936
2016	5728010	143,20	312497708532,46	310372270416,48	0,943
2017	5764980	144,12	321315569939,82	319130157564,11	0,944
2018	5793636	144,84	327708263102,57	325479371132,15	0,942
2019	5814422	145,36	332602543274,05	330340363092,74	0,946
2020	5831404	145,79	324538552442,96	322331219106,96	0,947
2021	5856733	146,42	346751664744,81	344393249995,18	0,948
2022	5903037	-	356222057631,89	353799230461,09	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Data Bank, The World Bank, <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators> [dostęp: 12.02.2024 r.], Human Development Reports, <https://hdr.undp.org/data-center/documentation-and-downloads> [dostęp: 12.02.2024 r.].

²¹ Danske Bank, dostępny w: <https://danskebank.dk/privat/vaerktoejer/beregning/omregning-valuta> [12.02.2024 r.].

²² Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, gov.pl, Informator ekonomiczny, dostępny w: <https://www.gov.pl/web/dania/informator-ekonomiczny> [dostęp: 12.02.2024 r.].

²³ Ibidem.

Dania charakteryzuje się bardzo wysokim poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego. Wartość wskaźnika HDI dla Danii w latach 2015-2021 wynosiła średnio 0,944. W 2021 r. zajmowała ona 6 miejsce w rankingu HDI. Na wyższych miejscach plasowały się: Szwajcaria, Norwegia, Islandia, Hong Kong oraz Australia.

2.2. Struktura gospodarki Danii w okresie 2015-2022

W strukturze duńskiej gospodarki jak i większości krajów wysokorozwiniętych – największe znaczenie mają usługi, a najmniejsze rolnictwo. Udział rolnictwa w duńskim PKB w analizowanym okresie wynosił średnio 1,15%. Uważa się, że duńskie rolnictwo jest jednym z najbardziej rozwiniętych na świecie. Dominuje w nim hodowla – produkcja zwierzęca (głównie mięsa wieprzowego) oraz produkcja mleka i jego przetworów. Stanowi to ok. 70% łącznej wartości sprzedaży. Na produkcję roślinną składa się głównie uprawa pszenicy, jęczmienia, ziemniaków i buraków cukrowych²⁴.

Udział sektora przemysłowego w kreowaniu duńskiego PKB w badanym okresie wynosił średnio ok. 20%. W latach 2015-2018 i 2021-2022 wykazywał on tendencję wzrostową, a w okresie 2018-2021 spadkową. Do najważniejszych gałęzi przemysłu Danii zalicza się wydobywanie ropy i gazu, przemysł odzieżowy i obuwniczy, stoczniowy, farmaceutyczny, maszynowy oraz elektroniczny²⁵.

Tab. 2. Struktura gospodarki Danii w okresie 2015-2022

Lata	Udział rolnictwa w PKB (%)	Udział przemysłu w PKB (%)	Udział usług w PKB (%)
2015	0,96	19,99	65,83
2016	0,96	20,67	65,15
2017	1,30	20,74	64,91
2018	1,03	20,82	64,92
2019	1,27	20,71	65,07
2020	1,38	19,72	65,76
2021	1,09	19,59	66,40
2022	1,17	19,66	67,27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Data Bank, The World Bank, <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators> [dostęp: 12.02.2024 r.].

W sektorze usługowym w latach 2015-2022 wytwarzane było średnio prawie 66% PKB Danii. W okresie 2017-2022 udział ten charakteryzował się tendencją wzrostową. Sektor usług w tym kraju jest zróżnicowany. Z transportem związany jest główny segment działalności największej duńskiej firmy – koncernu

²⁴ Ibidem.

²⁵ Ibidem.

A.P. Møller-Mærsk. W tym państwie znajduje się również największa w Europie firma świadcząca usługi sprzątające – ISS International Service Systems²⁶.

2.3. Analiza sytuacji makroekonomicznej Danii w latach 2015-2022

Stabilność makroekonomiczna utożsamiana jest z korzystną sytuacją społeczną, polityczną oraz demograficzną danego państwa. Podstawą badania owej stabilności są wskaźniki tzw. magicznego pięciokąta stabilizacji makroekonomicznej²⁷. W tej koncepcji wykorzystuje się analizę zależności pomiędzy wielkościami: stopy bezrobocia mierzonej zgodnie z definicją BAEL, stopy inflacji, dynamiki wzrostu PKB, relacji deficytu budżetowego oraz relacji salda obrotów bieżących w bilansie płatniczym do PKB²⁸. Wyżej wymienione wskaźniki zawarte są w tabeli 3.

Tab. 3. Sytuacja makroekonomiczna Danii w okresie 2015-2022

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Stopa bezrobocia (%)	6,29	6,02	5,82	5,10	5,04	5,66	5,08	5,10
Stopa inflacji (%)	0,23	0,02	1,06	0,71	0,73	0,33	1,94	3,80
Dynamika PKB (%)	2,34	3,25	2,82	1,99	1,49	-2,42	6,84	2,73
Deficyt budżetowy (% PKB)	-1,33	-0,11	1,79	0,76	4,13	0,38	4,06	3,34
Saldo obrotów bieżących (% PKB)	8,25	7,77	8,01	7,28	8,81	8,14	8,37	7,27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: International Monetary Fund, <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/weo-database/2022/April/select-country-group> [dostęp: 15.02.2024 r.], Data Bank, The World Bank, <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators> [dostęp: 15.02.2024 r.], OECD Data, <https://data.oecd.org/gga/general-government-deficit.htm> [dostęp: 15.02.2024 r.].

W Danii w latach 2015-2022 stopa bezrobocia wynosiła średnio ok. 5,50%. Największą jej wartość zaobserwowano w 2015 r. (6,29%), a najniższą w 2019 r. (5,04%). W badanych latach stopa inflacji była niska i wynosiła średnio 1,10%. Jej najwyższą wartość odnotowano w 2022 r. (3,80%), a najniższą w 2016 r. (0,02%). W okresie 2015-2022 dynamika duńskiego PKB była zróżnicowana. W badanych latach miał miejsce wzrost PKB. Wyjątek stanowił 2020 r. Zaobserwowano wówczas spadek PKB o 2,42%. Największy wzrost odnotowano w 2021 r. (6,84%). W pozostałych latach

²⁶ Ibidem.

²⁷ A. Grynia, J. Marcinkiewicz, *Proces stabilizacji makroekonomicznej w wybranych krajach Unii Europejskiej*, „Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”, 2017, nr 319, s. 43-44, dostępny w: https://www.ue.katowice.pl/fileadmin/user_upload/wydawnictwo/SE_Artyku%C5%82y_291_320/SE_319/04.pdf [dostęp: 12.02.2024 r.].

²⁸ J. Janecki, *Pomiar i ocena stabilności makroekonomicznej w Polsce*, „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Oeconomica”, 2017, nr 2, tom 328, s. 128, dostępny w: <http://bazekon.icm.edu.pl/bazekon/element/bwmeta1.element.ekon-element-000171499224> [dostęp: 12.02.2024 r.].

PKB Danii wzrastał w granicach 1-4%. W latach 2017-2022 Dania wykazywała nadwyżkę budżetową w granicach 1-4% PKB. Natomiast w okresie 2015-2016 miał miejsce deficyt budżetowy. W latach 2015-2022 w Danii zaobserwować można było nadwyżkę w obrotach bieżących, która wynosiła ok. 8% PKB.

3. ANALIZA ZDOLNOŚCI KONKURENCYJNEJ DANII NA PODSTAWIE WYBRANYCH RANKINGÓW KONKURENCYJNOŚCI

3.1. Wskaźnik wolności gospodarczej

Wskaźnik wolności gospodarczej (Index of Economic Freedom) jest publikowany od 1995 r. przez The Heritage Foundation we współpracy z The Wall Street Journal²⁹. Uwzględnia on z 12 aspektów, które zostały podzielone na cztery kategorie:

- a) praworządność (prawa własności, uczciwość rządu, skuteczność sądownictwa);
- b) rozmiary rządu (obciążenia podatkowe, wydatki rządowe, kondycja fiskalna);
- c) efektywność regulacyjna (swoboda prowadzenia działalności gospodarczej, wolność pracy, wolność monetarna);
- d) otwartość rynku (wolność handlu, swoboda inwestowania, wolność finansowa)³⁰.

Czym ilość punktów uzyskana przez dany kraj jest wyższa, tym mniejszy jest zakres interwencji państwa w gospodarkę. Oznacza to większą wolność gospodarczą. Utworzony na tej podstawie ranking dzieli państwa na 5 klas:

- a) wolny (ang. *free*) 100-80;
- b) w zasadzie wolny (ang. *mostly free*) 79,9-70;
- c) umiarkowanie wolny (ang. *moderately free*) 69,9-60;
- d) w zasadzie bez wolności (ang. *mostly unfree*) 59,9-50;
- e) bez wolności (ang. *repressed*) 49,9-0³¹.

Pod względem wskaźnika wolności gospodarczej Dania zalicza się do państw w zasadzie wolnych. Do tej kategorii należą również kraje takie jak np. Estonia, Szwecja czy Niemcy. Wyżej w rankingu (w kategorii państw wolnych) znajdują się: Singapur, Szwajcaria, Irlandia oraz Tajwan.

²⁹ K.P. Łabenda, *Wolność gospodarcza: Polska na tle Europy i świata- zarys problemu*, „Studia Gdańskie. Wizje i rzeczywistość”, 2009, nr 6, s. 220-223, dostępny w: [https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Studia_Gdanske_Wizje_i_rzeczywistosc/Studia_Gdanske_Wizje_i_rzeczywistosc-r2009-t6-s216-228/Studia_Gdanske_Wizje_i_rzeczywistosc-r2009-t6-s216-228.pdf](https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Studia_Gdanske_Wizje_i_rzeczywistosc/Studia_Gdanske_Wizje_i_rzeczywistosc-r2009-t6/Studia_Gdanske_Wizje_i_rzeczywistosc-r2009-t6-s216-228/Studia_Gdanske_Wizje_i_rzeczywistosc-r2009-t6-s216-228.pdf) [dostęp: 19.02.2024 r.].

³⁰ A. B. Kim, *2023 index of economic freedom*, The Heritage Foundation, Washington 2023, s. 12, dostępny w: https://indexdotnet.azurewebsites.net/index/pdf/2023/book/2023_IndexOfEconomicFreedom_FINAL.pdf [dostęp: 19.02.2024 r.].

³¹ G. Karmowska, *Wolność gospodarcza a wzrost gospodarczy w nowych członkowskich krajach Unii Europejskiej w latach 2010-2014*, „Problemy Drobnych Gospodarstw Rolnych”, 2017, nr 2, s. 7, dostępny w: <http://dx.doi.org/10.15576/PDGR/2017.2.5> [dostęp: 04.09.2024 r.].

Tab. 4. Wskaźnik wolności gospodarczej dla Danii w latach 2015-2022

Lata	Wskaźnik ogółem	Miejsce w rankingu
2015	76,30	11
2016	75,30	12
2017	75,10	18
2018	76,60	12
2019	76,70	14
2020	78,30	8
2021	77,80	10
2022	78,00	10

Zródło: Opracowanie własne na podstawie: The Heritage Foundation, INDEX OF ECONOMY FREEDOM, <https://indexdotnet.azurewebsites.net/index/download> [dostęp: 19.02.2024 r.].

W latach 2015-2022 wskaźnik wolności gospodarczej Danii wynosił średnio 76,76. Jego najwyższą wartość (78,30) można było zaobserwować w 2020 r. Natomiast jego najniższa wartość (75,10) została odnotowana w 2017 r. W analizowanym okresie Dania zajmowała wysokie miejsca (8-18).

Tab. 5. Komponenty wskaźnika wolności gospodarczej dla Danii w latach 2015-2022

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prawa własności	95,00	95,00	86,70	84,80	86,20	86,30	86,70	98,60
Uczciwość rządu	91,00	92,00	84,90	84,10	85,80	93,00	93,40	99,50
Skuteczność sądownictwa	-	-	68,50	83,60	77,80	84,60	86,90	89,60
Obciążenia podatkowe	39,60	39,50	37,20	41,40	42,00	42,00	43,70	42,30
Wydatki rządowe	1,80	2,30	5,70	10,60	14,40	19,70	23,10	21,10
Kondycja fiskalna	-	-	95,40	96,70	96,70	97,70	98,20	96,20
Swoboda prowadzenia działalności gospodarczej	97,40	95,40	93,90	92,50	90,70	88,70	88,80	89,00
Wolność pracy	92,10	86,00	85,80	82,80	86,40	86,20	73,80	64,40
Wolność monetarna	87,60	84,40	85,50	86,40	84,10	84,60	84,50	85,70
Wolność handlu	88,00	88,00	87,00	86,90	86,00	86,40	84,00	79,20
Swoboda inwestowania	90,00	90,00	90,00	90,00	90,00	90,00	90,00	90,00
Wolność finansowa	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00

Zródło: Opracowanie własne na podstawie: The Heritage Foundation, INDEX OF ECONOMY FREEDOM, <https://indexdotnet.azurewebsites.net/index/download> [dostęp 19.02.2024 r.].

Dania najwyższe wyniki osiągała w zakresie kondycji fiskalnej, za którą w badanym okresie uzyskała średnio 96,82 punktu. W aspektach swoboda prowadzenia działalności gospodarczej, uczciwość rządu oraz swoboda inwestowania również

była bardzo dobrze oceniana. Za te aspekty otrzymała średnio kolejno ok. 92, 90,5 oraz 90 punktów.

Danię najgorzej oceniono za wydatki rządowe. W analizowanym okresie otrzymała w tej kategorii średnio 12,34 punktu.

3.2. Wskaźnik GCI

Światowe Forum Ekonomiczne corocznie wydaje raport uwzględniający Global Competitiveness Index (GCI), w którym rankinguje ok. 140 państw. W raporcie tym bierze się pod uwagę wiele czynników mających wpływ na produktywność i konkurencyjność gospodarki, takich jak np.: kapitał ludzki, edukację, stabilność makroekonomiczną, inwestycje infrastrukturalne czy ochronę zdrowia. W GCI wykorzystano wiele zmiennych, które pogrupowano w 12 „filarów konkurencyjności”: instytucje, infrastruktura, uwarunkowania makroekonomiczne, opieka zdrowotna i edukacja na poziomie podstawowym, szkolnictwo wyższe, efektywność rynku pracy i usług, elastyczność rynku pracy, rozwój rynków finansowych, zdolność absorpcyjna technologii, wielkość rynku, poziom rozwoju środowiska gospodarczego oraz innowacyjność³². Filary te tworzą 3 podwskaźniki, na których opiera się wskaźnik GCI: podwskaźnik oparty na podstawowych czynnikach rozwoju (filary 1-4), podwskaźnik oparty na czynnikach poprawiających efektywność (filary 5-10) oraz podwskaźnik oparty na czynnikach innowacyjności i rozwoju (filary 11-12). Konstruując wskaźnik GCI, poszczególnym podwskaźnikom nadano wagi, dla których określenia głównym kryterium jest poziom rozwoju gospodarki mierzony wartością PKB na 1 mieszkańca oraz wpływ wydobycia surowców naturalnych na gospodarkę. Natomiast wartości zmiennych wchodzących w skład wskaźnika GCI pochodzą głównie z prowadzonego przez Światowe Forum Ekonomiczne badania rocznego, które dodatkowo uzupełnia się danymi pozyskiwanymi z agend ONZ takich jak np. UNESCO, WHO czy Międzynarodowy Fundusz Walutowy³³.

W latach 2015-2017 Dania zajmowała 12. miejsce rankingu Światowego Forum Ekonomicznego. Natomiast w okresie 2018-2019 jej pozycja się umocniła i plasowała się ona na 10. miejscu. Świadczy to o jej wysokiej zdolności konkurencyjnej. W 2019 r. wyższe od Danii miejsca zajmowane były przez państwa takie jak: Niemcy, Szwecja czy Wielka Brytania. Natomiast na niższych miejscach znalazły się m.in. Finlandia, Tajwan oraz Korea Południowa.

³² A. Sacio-Szymańska, *Pozycja Polski w świetle wybranych metodyk oceny innowacyjności i konkurencyjności*, „Problemy Eksploatacji”, 2011, nr 3, s. 104-105, dostępny w: <https://bibliotekanauki.pl/articles/257403> [dostęp: 20.02.2024 r.].

³³ Krajowa Platforma Raportująca – SDG, *Wskaźnik 8.1.c – Wskaźnik Globalnej Konkurencyjności (GCI) – pozycja w rankingu*, dostępny w: https://sdg.gov.pl/statistics_nat/8-1-c/ [dostęp: 04.09.2024 r.].

Tab. 6. Wskaźnik GCI dla Danii w okresie 2015-2019*

	Punkty	Miejsce w rankingu
2015	5,30	12
2016	5,30	12
2017	5,40	12
2018	81,00	10
2019	81,20	10

*Dane dotyczące lat 2020-2022 są niedostępne. Do 2018 r. wskaźnik GCI przybierał wartości z przedziału od 1 do 7. Natomiast od 2018 r. przedział ten wynosił 0-100.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: World Economic Forum, *The Global Competitiveness Report 2017-2018*, <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2017-2018/> [dostęp: 20.02.2024 r.], World Economic Forum, *The Global Competitiveness Report 2018*, <https://www3.weforum.org/docs/GCR2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2018.pdf> [dostęp: 20.02.2024 r.], World Economic Forum, *The Global Competitiveness Report 2019*, <https://www.weforum.org/reports/how-to-end-a-decade-of-lost-productivity-growth/> [dostęp: 20.02.2024 r.].

Dania w analizowanym okresie najlepiej oceniana była za: stabilność makroekonomiczną rozumianą jako: inflacja i dynamika zadłużenia (1 miejsce w 2019 r.), umiejętności, czyli: średnie lata nauki, jakość kształcenia zawodowego, zakres szkolenia personelu, kompetencje absolwentów, umiejętności cyfrowe wśród ludności aktywnej zawodowo i łatwość znalezienia wykwalifikowanych pracowników (3 miejsce), rynek pracy – koszty zwolnień, praktyki zatrudniania i zwalniania, współpraca w relacjach pracownik – pracodawca, elastyczność ustalania płac, aktywna polityka rynku pracy, prawa pracownicze, łatwość zatrudniania zagranicznej siły roboczej, wewnętrzna mobilność siły roboczej, poleganie na profesjonalnym zarządzaniu, płaca i produktywność, stosunek płac pracowników płci żeńskiej do płac pracowników płci męskiej, wskaźnik podatku od pracy (3 miejsce) oraz dynamika biznesowa, tj.: koszt założenia firmy, czas potrzebny do rozpoczęcia działalności gospodarczej, stopa odzysku w przypadku niewypłacalności, ramy regulacyjne dotyczące niewypłacalności, postawy wobec ryzyka przedsiębiorczego, gotowość do delegowania uprawnień, rozwój innowacyjnych firm, firmy wdrażające przełomowe pomysły (3 miejsce) Dania najniższe miejsca w badanym okresie zajmowała w kategorii rozmiary rynku (PKB, import towarów i usług), za którą w 2019 r. otrzymała 55. miejsce³⁴.

³⁴ K. Schwab, *The Global Competitiveness Report 2019*, World Economic Forum, Szwajcaria 2019, s. 612-613, dostępny w: https://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf [dostęp: 20.02.2024 r.].

Tab. 7. Komponenty wskaźnika GCI dla Danii w latach 2015-2019*

	2015	2016	2017	2018	2019
Miejsca w rankingu					
Institucje	15	15	13	10	7
Infrastruktura	22	21	21	14	15
Zdolność absorpcyjna technologii	9	11	12	8	9
Stabilność makroekonomiczna	11	18	10	1	1
Zdrowie	21	21	21	31	29
Umiejętności	9	6	6	5	3
Rynek produktów	20	18	19	15	12
Rynek pracy	10	13	10	5	3
System finansowy	22	24	21	12	11
Rozmiar rynku	55	58	57	55	55
Dynamika biznesowa	9	9	10	6	3
Zdolność innowacyjna	10	10	10	12	11

Dane dotyczące lat 2020-2022 są niedostępne.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: World Economic Forum, The Global Competitiveness Report, wydania z lat 2015-2019, <https://www.weforum.org/search?query=global+competitiveness+index+reports> [dostęp: 20.02.2024 r.].

Porównując dane z 2015 i 2019 r. można zauważyć, że pozycja Danii umocniła się w następujących kategoriach: instytucje, infrastruktura, stabilność makroekonomiczna, umiejętności, rynek pracy, system finansowy oraz dynamika biznesu. Największe umocnienie pozycji tego kraju dotyczyło systemu finansowego z 22 na 11 miejsce. Natomiast zaobserwowano spadek oceny tego państwa w dwóch kategoriach – zdrowie oraz zdolność innowacyjna.

3.3. Wskaźnik Doing Business

Wskaźnik Doing Business opracowany został przez Grupę Banku Światowego. Dotyczy on warunków prowadzenia działalności gospodarczej w danym państwie. Raporty Doing Business opracowywane są poprzez gromadzenie i analizę porównywalnych danych ilościowych, które dostarczane są przez środowisko okołobiznesowe. Publikowane rankingi dają możliwość porównywania gospodarek z różnych regionów w wybranym okresie³⁵. Wskaźnik Doing Business składa się z 10 filarów: rozpoczęcie działalności, uzyskanie pozwoleń na budowę, uzyskanie energii elektrycznej, rejestracja nieruchomości, uzyskanie kredytu, ochrona inwestorów mniejszościowych, płacenie podatków, handel transgraniczny, egzekwowanie umów oraz rozwiązywanie problemu niewypłacalności. Eksperti,

³⁵ P. Krawczyk, *Koszty prowadzenia działalności w aspekcie raportu Doing Business*, „Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej. Zarządzanie”, 2018, nr 30, s. 129, dostępny w: <https://znz.pcz.pl/zeszyty/zeszyt-naukowy-numer-30-31.html> [dostęp: 21.02.2024 r.].

bazując na zebranych informacjach, szacują wyżej opisany wskaźnik, a na jego podstawie opracowują ranking państw. Wyższa pozycja w tym rankingu oznacza prostsze przepisy regulujące prowadzenie przedsiębiorstwa oraz większy stopień ochrony własności³⁶.

W 2020 r. Dania zajęła 4. miejsce w rankingu Doing Business. Wyżej w tym rankingu znalazły się Nowa Zelandia, Singapur i Hong Kong. Niższe miejsca były zajmowane m.in. przez Koreę Południową, USA oraz Norwegię.

Tab. 8. Kształtowanie się wskaźnika Doing Business i jego komponentów dla Danii w okresie 2015-2020*

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Łatwość prowadzenia działalności gospodarczej	84,3	84,5	84,6	84,6	85,2	85,3	
Miejsce w rankingu	-	-	-	-	-	4	
10 filarów	Rozpoczęcie działalności gospodarczej	91,8	92,4	92,5	92,5	92,7	
	Uzyskanie pozwoleń na budowę	85,7	86,3	87,0	86,8	86,9	87,9
	Uzyskanie energii elektrycznej	90,2	90,2	90,2	90,2	90,2	90,2
	Rejestracja nieruchomości	92,6	89,9	89,9	89,9	89,9	89,9
	Uzyskanie kredytu	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0
	Ochrona inwestorów mniejszościowych	72,0	72,0	72,0	72,0	72,0	72,0
	Płacenie podatków	91,8	91,8	91,1	91,1	91,1	91,1
	Handel transgraniczny	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Egzekwowanie umów	66,7	68,4	68,4	68,4	73,9	73,9
	Rozwiązywanie problemu niewypłacalności	84,6	84,8	84,9	84,9	85,1	85,1

*Dane dotyczące lat 2021-2022 są niedostępne.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: The World Bank, Doing Business, <https://archive.doingbusiness.org/en/doingbusiness> [dostęp: 21.02.2024 r.].

W okresie 2015-2020 Dania średnio najwięcej punktów uzyskała za handel transgraniczny, czyli czas i koszt eksportu produktów o przewadze komparatywnej i importu (100,00), rozpoczęcie działalności gospodarczej, tj. procedury, czas, koszt i wpłacony kapitał minimalny do założenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (92,40) oraz płacenie podatków- płatności, czas i całkowita stawka podatku dla firm (91,33)³⁷.

Dania została najslabiej oceniona za egzekwowanie umów rozumianych jako czas, koszty rozstrzygnięcia sporów handlowych i jakość procesów sądowych

³⁶ A. Grynia, A. Subotovič, *Uwarunkowania działalności gospodarczej w krajach Europy Środkowo-Wschodniej w kontekście ich konkurencyjności*, „Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”, 2016, nr 305, s. 86, dostępny w: <https://bibliotekanauki.pl/articles/591215> [dostęp: 04.09.2024 r.].

³⁷ *Doing Business 2020*, World Bank Group, Washington 2020, s. 19, dostępny w: <https://openknowledge.worldbank.org/server/api/core/bitstreams/75ea67f9-4bcb-5766-ada6-6963a992d64c/content> [dostęp: 22.02.2024 r.].

(69,95), uzyskanie kredytu, czyli systemy informacji kredytowej i ruchome prawa zastawne (70,00), oraz ochronę inwestorów mniejszościowych- prawa akcjonariuszy mniejszościowych w transakcjach z podmiotami powiązаныmi i w ładzie korporacyjnym (72,00)³⁸.

3.4. Wskaźnik Międzynarodowego Instytutu Rozwoju Zarządzania (IMD)

Międzynarodowy Instytut Zarządzania w Lozannie (IMD) opracował wskaźnik pozwalający zmierzyć zdolność konkurencyjną. IMD wyróżnia cztery grupy kryteriów- wydajność ekonomiczna, efektywność rządu, efektywność biznesu oraz infrastruktura, które zawierają od 69 do 114 wskaźników. Każda z tych grup zawiera pięć podgrup³⁹.

Tab. 9. Wskaźnik IMD dla Danii w latach 2015-2022

	Punkty	Miejsce w rankingu
2015	87,08	8
2016	91,76	6
2017	95,56	7
2018	96,38	6
2019	93,43	8
2020	99,50	2
2021	96,67	3
2022	100,00	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: IMD, <https://worldcompetitiveness.imd.org/customsearch> [dostęp: 22.02.2024 r.].

W latach 2015-2022 Dania zajmowała w rankingu IMD wysokie miejsca (od 1. do 8. na ok. 60 państw). W 2022 kraj ten plasował się na 1. miejscu. W badanym okresie średnia wartość wskaźnika IMD dla Danii wynosiła 95,05 punktu.

³⁸ Ibidem.

³⁹ I. Szamrej-Baran, *Konkurencyjność gospodarki Polski na tle wybranych gospodarek Unii Europejskiej*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania”, 2012, nr 25, s. 131, dostępny w: http://wneiz.pl/nauka_wneiz/sip/sip25-2012/SiP-25-125.pdf [dostęp: 21.02.2024 r.].

Tab. 10. Komponenty wskaźnika IMD dla Danii w okresie 2015-2022

	Miejsce w rankingu			
	Wydajność ekonomiczna	Efektywność rządu	Efektywność biznesu	Infrastruktura
2015	23	10	8	3
2016	22	8	6	2
2017	20	7	8	4
2018	26	6	3	3
2019	26	6	7	3
2020	21	4	1	2
2021	17	7	1	3
2022	13	6	1	2

Zródło: Opracowanie własne na podstawie: IMD, <https://worldcompetitiveness.imd.org/customsearch> [dostęp: 22.02.2024 r.].

Dania najlepiej oceniana była za efektywność biznesu, czyli rynek pracy, finanse, wydajność pracy, praktyki zarządzania oraz postawy i wartości w biznesie. W tej kategorii w latach 2020-2022 zajmowała 1. miejsce. Dania wysoko oceniona została również za infrastrukturę rozumianą jako: infrastruktura podstawowa, infrastruktura technologiczna, infrastruktura naukowa, edukacja oraz zdrowie i środowisko. W 2022 r. plasowała się ona na 2. miejscu. Wyżej od niej znajdowała się Szwajcaria. Natomiast niższe miejsca zajmowały się kraje takie jak Szwecja, Finlandia czy Holandia.

Dania na tle innych krajów dobrze wypadła pod względem efektywności rządu, tj. finansów publicznych, polityki podatkowej, norm instytucjonalnych prawodawstwa podatkowego i polityki społecznej. W 2022 r. w tej kategorii analizowany kraj znalazł się na 6. miejscu. Na wyższych miejscach znalazły się m.in. Zjednoczone Emiraty Arabskie, Singapur i Norwegia, a na niższych- Katar, Tajwan oraz Szwecja.

Dania wykazywała najniższą pozycję w zakresie wydajności ekonomicznej, którą należy rozumieć jako: stan gospodarki krajowej, handel międzynarodowy, poziom zatrudnienia i inflacji oraz inwestycje zagraniczne. W 2022 r. zajmowała ona 13. miejsce. Wyższą pozycją charakteryzowały się państwa takie jak: Kanada, Tajwan oraz Malezja. Natomiast na niższych miejscach plasowały się Belgia, Hong Kong i Australia.

PODSUMOWANIE

Gospodarka Danii w okresie 2015-2022 cechowała się wysoką zdolnością konkurencyjną, która ulegała systematycznej poprawie. Mając na uwadze sytuację makroekonomiczną tego kraju można stwierdzić, że mocnymi stronami jego gospodarki była rosnąca wartość PKB, niska stopa inflacji i bezrobocia, wysoki poziom rozwoju społeczno- gospodarczego, nadwyżka budżetowa, nadwyżka w obrotach bieżących oraz wysoki poziom rozwoju sektora usług. Państwo to zajmowało również wysokie miejsca w międzynarodowych rankingach konkurencyjności.

W 2022 r. Dania plasowała się na 1. miejscu w rankingu IMD i na 10. miejscu w rankingu wolności gospodarczej. Jej gospodarka charakteryzuje się stabilną sytuacją makroekonomiczną oraz stałym rozwojem.

BIBLIOGRAFIA

1. Adamczuk F., Szelağ T., *Międzynarodowa konkurencyjność przedsiębiorstw i gospodarek*, [w:] Rymarczyk J. (red.), *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, PWE, Warszawa 2010.
2. Brzęczek-Nester D., *Ocena międzynarodowej konkurencyjności polskiej gospodarki według wybranych rankingów konkurencyjności*, „Zeszyty Naukowe Dolnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Techniki w Polkowicach. Studia z nauk społecznych”, 2015, nr 8, dostępny w: <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.cejsh-ef0dc90b-c33b-482f-a599-479c75a3d3c8> [dostęp: 16.02.2024 r.].
3. Budnikowski A., *Ekonomia międzynarodowa*, wyd. V, PWE, Warszawa 2021.
4. Bukowski S.I., Hyz A., *The linkage between entrepreneurship, competitiveness, innovativeness, and economic growth- theoretical approach*, [w:] Bukowski S.I., Hyz A., Lament M.B. (red.), *Competitiveness and economic development in Europe. Prospects and challenges*, Routledge, Abingdon 2021.
5. Danske Bank, dostępny w: <https://danskebank.dk/privat/vaerktoejer/beregning/omregning-valuta> [dostęp: 12.02.2024 r.].
6. Data Bank, The World Bank, <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators> [dostęp: 12.02.2024 r.].
7. Doing Business 2020, World Bank Group, Washington 2020, dostępny w: <https://openknowledge.worldbank.org/server/api/core/bitstreams/75ea67f9-4bcb-5766-ada6-6963a992d64c/content> [dostęp: 22.02.2024 r.].
8. *Erfolge im Ausland- Herausforderungen im Inland. Jahresgutachten 2004/2005*, Sachverständigenrat, Wiesbaden 2004, dostępny w: <https://www.sachverstaendigenrat-wirtschaft.de/publikationen/jahresgutachten.html> [dostęp: 16.02.2024 r.].
9. Gorynia M., *Teoretyczne aspekty konkurencyjności*, [w:] Gorynia M., Łażniewska E. (red.), *Kompendium wiedzy o konkurencyjności*, PWN, Warszawa 2009.
10. Grynja A., Subotovič A., *Uwarunkowania działalności gospodarczej w krajach Europy Środkowo-Wschodniej w kontekście ich konkurencyjności*, „Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”, 2016, nr 305, dostępny w: <https://bibliotekanauki.pl/articles/591215> [dostęp: 04.09.2024 r.].
11. Grzybowski M., *Dania. Zarys systemu ustrojowego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2017, dostępny w: <https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/handle/item/52237> [dostęp: 11.02.2024 r.].
12. Human Development Reports, <https://hdr.undp.org/data-center/documentation-and-downloads> [dostęp: 12.02.2024 r.].

13. IMD, <https://worldcompetitiveness.imd.org/customsearch> [dostęp: 22.02.2024 r.].
14. International Monetary Fund, <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/weo-database/2022/April/select-country-group> [dostęp: 15.02.2024 r.].
15. Karmowska G., *Wolność gospodarcza a wzrost gospodarczy w nowych członkowskich krajach Unii Europejskiej w latach 2010-2014*, „Problemy Drobnych Gospodarstw Rolnych”, 2017, nr 2, dostępny w: <http://dx.doi.org/10.15576/PDGR/2017.2.5> [dostęp: 04.09.2024 r.].
16. Kim A.B., *2023 index of economic freedom*, The Heritage Foundation, Washington 2023, dostępny w: https://indexdotnet.azurewebsites.net/index/pdf/2023/book/2023_IndexOfEconomicFreedom_FINAL.pdf [dostęp: 19.02.2024 r.].
17. Kosztowniak A., *Ekspansja korporacji transnarodowych w latach 1990-2013*, „Gospodarka Narodowa. The Polish Journal of Economics”, 2015, nr 6 (280), dostępny w: http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.doi-10_33119_GN_100833 [dostęp: 16.02.2024 r.].
18. Krajowa Platforma Raportująca – SDG, Wskaźnik 8.1.c – *Wskaźnik Globalnej Konkurencyjności (GCI) – pozycja w rankingu*, dostępny w: https://sdg.gov.pl/statistics_nat/8-1-c/ [dostęp: 04.09.2024 r.].
19. Krawczyk P., *Koszty prowadzenia działalności w aspekcie raportu Doing Business*, „Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej. Zarządzanie”, 2018, nr 30, dostępny w: <https://znz.pcz.pl/zeszyty/zeszyt-naukowy-numer-30-31.html> [dostęp: 21.02.2024 r.].
20. Łabenda K. P., *Wolność gospodarcza: Polska na tle Europy i świata- zarys problemu*, „Studia Gdańskie. Wizje i rzeczywistość”, 2009, nr 6, dostępny w: https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Studia_Gdanskie_Wizje_i_rzeczywistosc/Studia_Gdanskie_Wizje_i_rzeczywistosc-r2009-t6/Studia_Gdanskie_Wizje_i_rzeczywistosc-r2009-t6-s216-228/Studia_Gdanskie_Wizje_i_rzeczywistosc-r2009-t6-s216-228.pdf [dostęp: 19.02.2024 r.].
21. Misala J., *Mierniki konkurencyjności gospodarki: aspekty teoretyczne i wnioski dla Polski*, „Zeszyty Naukowe. Szkoła Główna Handlowa. Kolegium Gospodarki Światowej”, 2002, nr 12, dostępny w: https://bazhum.muzhp.pl/media/files/International_Journal_of_Management_and_Economics/International_Journal_of_Management_and_Economics-r2002-t12/International_Journal_of_Management_and_Economics-r2002-t12-s8-33/International_Journal_of_Management_and_Economics-r2002-t12-s8-33.pdf [dostęp: 16.02.2024 r.].
22. Misala J., *Międzynarodowa konkurencyjność gospodarki narodowej*, PWE, Warszawa 2011.
23. Misala J., *Międzynarodowa zdolność konkurencyjna i międzynarodowa konkurencyjność gospodarki narodowej. Podstawy teoretyczne*, Politechnika Radomska, Radom 2007.
24. Molendowski E., *Międzynarodowa pozycja konkurencyjna gospodarki – Polska na tle państw Grupy Wyszehradzkiej w okresie poakcesyjnym*, „Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego”

- skiego”, 2017, nr 49, dostępny w: <https://wnus.usz.edu.pl/sip/pl/issue/397/article/7132/> [dostęp: 16.02.2024 r.].
25. OECD Data, <https://data.oecd.org/gga/general-government-deficit.htm> [dostęp: 15.02.2024 r.].
  26. Sacio-Szymańska A., *Pozycja Polski w świetle wybranych metodyk oceny innowacyjności i konkurencyjności*, „Problemy Eksploatacji”, 2011, nr 3, dostępny w: <https://bibliotekanauki.pl/articles/257403> [dostęp: 20.02.2024 r.].
  27. Schwab K., *The Global Competitiveness Report 2019*, World Economic Forum, Szwajcaria 2019, dostępny w: https://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf [dostęp: 20.02.2024 r.].
  28. Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, gov.pl, Informator ekonomiczny, dostępny w: <https://www.gov.pl/web/dania/informator-ekonomiczny> [dostęp: 11.02.2024 r.].
  29. Szamrej-Baran I., *Konkurencyjność gospodarki Polski na tle wybranych gospodarek Unii Europejskiej*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania”, 2012, nr 25, dostępny w: http://wneiz.pl/nauka_wneiz/sip/sip25-2012/SiP-25-125.pdf [dostęp: 21.02.2024 r.].
  30. Ślusarczyk B. L., *Międzynarodowa pozycja konkurencyjna Polski*, CeDeWu, Warszawa 2011.
  31. The Heritage Foundation, INDEX OF ECONOMY FREEDOM, <https://indexdotnet.azurewebsites.net/index/download> [dostęp: 19.02.2024 r.].
  32. The World Bank, Doing Business, <https://archive.doingbusiness.org/en/doingbusiness> [dostęp: 21.02.2024 r.].
  33. World Economic Forum, The Global Competitiveness Report 2017-2018, dostępny w: <https://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf> [dostęp: 16.02.2024 r.].
  34. World Economic Forum, The Global Competitiveness Report 2017-2018, <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2017-2018/> [dostęp: 20.02.2024 r.].
  35. World Economic Forum, The Global Competitiveness Report 2018, <https://www3.weforum.org/docs/GCR2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2018.pdf> [dostęp: 20.02.2024 r.].
  36. World Economic Forum, The Global Competitiveness Report 2019, <https://www.weforum.org/reports/how-to-end-a-decade-of-lost-productivity-growth/> [dostęp: 20.02.2024 r.].
  37. World Economic Forum, The Global Competitiveness Report, wydania z lat 2015-2019, <https://www.weforum.org/search?query=global+competitiveness+index+reports> [dostęp: 20.02.2024 r.].

ANALYSIS OF DENMARK'S COMPETITIVE ABILITY IN 2015-2022

Abstract

The purpose of this article is to analyze and assess Denmark's competitive ability in 2015-2022. This publication presents the definition of the international competitiveness of the economy and competitive ability, as well as the factors determining them. Measures of competitive ability are also discussed. In addition, a general description of the Danish economy, its macroeconomic situation was made and its competitive ability was assessed based on international competitiveness rankings.

Keywords: international competitiveness, international competitive ability, Denmark.